

Kymenlaakson liiton hallitusohjelmatavoitteet 2027 - 2031

KYMEN LAAKSON LIITTO

Elinvoimalla kokonaisturvallisuutta

KYMEN LAAKSON LIITTO

Venäjän hyökkäyssodan ja rajan sulkemisen aiheuttamat aluetaloudelliset vaikutukset ovat osuneet pahimmin Kymenlaaksoon ja muihin Kaakkois-Suomen raja-alueisiin. Elinvoima on keskeinen osa kokonaisturvallisuutta – siksi siihen on investoitava. Maakunnan logistiset yhteydet ja teollinen historia luovat vahvan perustan aluetalouden kehittämiselle, teolliselle uudistumiselle ja kasvulle.

Maakunnassa tarvitaan määrätietoisia toimia puhtaan siirtymän mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. On tuettava aluetalouden laaja-alaista vahvistamista, monipuolistamista ja toimintaympäristön kehittämistä. Työvoiman saatavuus, osaamisen ja TKI:n sekä saavutettavuuden ja energiaratkaisujen kehittäminen ovat tärkeitä kokonaisuuden kannalta.

Mahdollisuuksien täysimääräinen realisoiminen edellyttää koordinoituja toimenpiteitä ja kumppanuutta paikallisesti, alueellisesti ja kansallisesti hyödyntäen täysimääräisesti myös EU:n tarjoamat mahdollisuudet.

On tärkeää, että teollisuuspoliittisen strategian ja Itäisen Suomen ohjelman tavoitteet toteutetaan – ja siinä Kymenlaaksolla on keskeinen rooli.

Kumppanuusohjelma - Rajamiljardi - Eurooppatie E16

KYMEN LAAKSON LIITTO

KANSALLINEN JA EU-TUKIPOLITIIKKA

EU:n ohjelmakausi 2028–2034
Kumppanuussuunnitelmat ja kasvusopimukset

- **Maakunnan liitoille on varmistettava keskeinen rooli kansallisissa kumppanuussopimuksissa** (NRPP – National and Regional Partnership Plan).

- **Kaakkoisten rajamaakuntien erityistilanne on huomioitava tulevan ohjelmakauden rahoituskehyksessä, kumppanuussopimuksissa ja kansallisessa varojen jaossa.** Varoja on käytettävä siellä, missä rajan sulkeminen on eniten vaikuttanut aluetalouteen - kuten Kymenlaaksoon. Kyse on pysyvästä rakenteellisesta muutoksesta, johon on vastattava.

- **Suomen hallintomallin on perustuttava jatkossakin maakuntiin eli NUTS3-alueisiin.** Suuralueiden (NUTS2) käyttö sumentaa käsitystä rajan sulkemisesta kärsineiden kaakkoisten rajamaakuntien tilanteen vakavuudesta.

  Kaupunkikehittämisen ja kumppanuussopimusten ratkaisujen tulee olla sellaisia, että Kymenlaakson kaupungit kuuluvat em. sopimusten ja ohjelmien piiriin. Näin varmistetaan kehittämisresurssit kymenlaaksolaisille kaupungeille elinvoimaa kehittävien ekosysteemien tukemiseen. Maakunnan kaupunkien kasvualoista esimerkiksi akkuteollisuuden, datatalouden ja elintarvikesektorin ekosysteemit olisivat sopivia kehittämiskohteita. Kuluvalla kaudella ratkaisut rakennettiin yliopistokaupunkien ja yliopistokeskusten ympärille, jolloin Kymenlaakson kaupungit jäivät niiden ulkopuolelle.

KYMEN LAAKSON LIITTO

EU:n ohjelmakausi 2028–2034
Kumppanuussuunnitelmat ja kasvusopimukset

- **Alueidenvälistä yhteistyötä eli Interreg-ohjelmia on uudistettava niin, että ne huomioivat itäisten raja-alueiden muuttuneen tilanteen ja tarpeet Venäjä-yhteistyön päätyttyä.** Tarvitaan itäisiä raja-alueita suosivia alaohjelmia (esim. Suomi-Viro), teemoja ja parempiin tukiasteisiin liittyviä ratkaisuja. Kansallinen vastinrahoitus on turvattava, koska sillä varmistetaan Interreg-rahoituksen saanto.

- **Läheisyysperiaatteen mukaisesti maakunnan liitot ovat valmiita ottamaan hallinnollisia lisävastuita**, esimerkiksi yritysten toimintaympäristöjen tuen jakamisessa, työllisyyden edistämisessä ja yhteisölähtöisessä paikallisessa kehittämisessä. Toimenpiteiden vaikuttavuuttakin ajatellen maakuntaliittojen vahvuutena viranomaispalvelujen toteuttajina on alueellinen tuntemus.

KYMEN LAAKSON LIITTO

Rajamiljardi

Kymenlaakso on ainoa maakunta, jolla on niin maa- kuin merirajaa Venäjän kanssa. Rajan sulkeminen seurauksineen luo tarpeita niin elinvoiman kehittämisen kuin rajatoimintojen alalla. On varmistettava, että Euroopan komission esittämän EU:n sisäasioiden ohjelman yhteydessä Suomelle ehdotettua ns. rajamiljardia voidaan rajaturvallisuuden ohella joustavasti käyttää kaakkoisten rajamaakuntien elinvoiman vahvistamiseen.

- **Varoja tulee kohdistaa investointien edistämiseen siellä missä rajan sulkeminen on todistetusti eniten vaikuttanut aluetalouteen.**
- **Tarvitaan rahoitusta logistiikkaan ja öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan,** sillä ne ovat kokonaisturvallisuuden kannalta tärkeitä niin kansallisesti kuin alueellisesti. On varmistettava, että Kymenlaaksossa on käytettävissä tarvittavat resurssit kalusto- ja toimintakulujen sekä logistiikan ja huoltovarmuuden osaamiskeskittymän kehittämiseen.
- **On toteutettava em. teemojen pilottihankkeita kuten Security and Resilience Investment Zone** (TSI-hankkeen ehdotus).

KYMEN LAAKSON LIITTO

Kansalliset tukivälineet aluekehitykseen ja investointeihin

- **Kansallisen kehittämisrahoituksen jatkuvuus on varmistettava sen päätyttyä.** Päättyneellä Alueellisen kestävän kasvun ja elinvoiman (AKKE) rahoituksella on toteutettu alue- ja paikkalähtöisiä hankkeita – esim. akkuteollisuuden ja elintarvikeklusterin osaamista ja infrastruktuuria – mutta myös esimerkiksi EU-hankevalmisteluja. Jälkimmäisten merkitys kasvaa, kun jatkossa on yhä enemmän tarjolla kilpailtua EU-rahoitusta ja sen hakemisessa on menestyttävä (mm. Euroopan kilpailukykyrahasto, Horisontti Eurooppa).
- Puhtaan siirtymän investointien kotiuttaminen edellyttää nykyisessä globaalissa kilpailutilanteessa **harkittuja investointitukia teollisille hankkeille.** Näin voidaan edistää suurhankkeiden sijoittumista niin koko Suomeen kuin Kymenlaaksoon.
- **Koko Kymenlaakso on saatava 1-tukialueeksi.** Kymenlaakso on jo Kouvolaa lukuun ottamatta 1-tukialuetta. Lisäksi on varmistettava, että yritysavustuksiin on riittävästi resursseja. Niillä on tärkeä merkitys pk-yritysten investointien ja uudistumisen tukemisessa.

TYÖVOIMA, OSAAMINEN JA TKI

Työvoiman saatavuuden turvaaminen, osaamisen kehittäminen - nuorista työikäisiin - ja TKI-investointien lisääminen ovat tärkeitä elinvoiman kehittämisen kannalta. Niiden merkitys korostuu maakunnassa, jossa rakennemuutos on vaikuttanut jo pitkään ja aluerakennetta uudistavia mahdollisuuksia avautuu enenevissä määrin varsinkin puhtaan siirtymän alalla.

- **Ammattikorkeakouluihin, ammatilliseen koulutukseen ja työvoimaviranomaisille on kohdistettava riittävästi rahoitusta.** Investoinnit osaavaan työvoimaan ovat edellytys teollisten investointien kotiuttamiselle, osaamistason nostolle ja työllisyysasteen parantamiselle Kymenlaaksossa.

- **Kymenlaakson kaupunkien on oltava osa tulevia ekosysteemisopimuksia ja tulevan ohjelmakauden EU-rahoitteista kestävän kaupunkikehityksen ohjelmaa.** Alustamaisella toiminnalla edistetään kaupunkien uudistumista, kehittämis- ja yhteistyökulttuuria.

- **On varmistettava, että julkiset ja yksityiset TKI-investoinnit kasvavat tulevaisuudessa ja tukevat uudistumista Kymenlaaksossa.** Yliopiston ja tutkimuslaitosten puuttuminen ja aluetalouden elinkeinorakenne heijastuvat TKI-investointien vähäisessä määrässä, minkä vuoksi maakunnassa tarvitaan kohdistettuja toimia kyvykkyyden kehittämiseksi, saannon kasvattamiseksi sekä uudistumis- ja kilpailukyvyn tukemiseksi.

Xamk, Kotkan kampus, Satama Areena

SAAVUTETTAVUUS JA ENERGIA

- **Eurooppatie 16:n pullonkaulat tulee poistaa ja satamayhteyksiä vahvistaa**

  Eurooppatie 16 (E16) on laajenemassa Ruotsista Suomen puolelle HaminaKotkan satamaan saakka.
  E16 on Suomen kriittinen poikittaisväylä, joka parantaa maan turvallisuutta, sotilaallista liikkuvuutta, huoltovarmuutta ja taloudellista toimintakykyä. Samalla se edistää TEN-T-ydinverkon toteutumista Kymenlaaksossa. E16-väylän keskeisiin pullonkauloihin tulee kohdistaa riittävä rahoitus. Merkittävimmät investointitarpeet Mussalo (HaminaKotka satama, Kotka)-Lahti yhteysvälillä ovat:

  - Mt 355 Merituulentien ”last mile” -yhteys
  - Vt 15:n toinen vaihe: Tykkimäki–Rantahaka
  - Vt 6 Keltti–Tanttari, sisältäen kriittisen **Keltin sillan**
  - Vt 12 Uusikylä–Tillola

atNorth Datakeskus, Kouvolan kaupunki

SAAVUTETTAVUUS JA ENERGIA

- **Itäradan ja Juurikorpi-Mussalo-kaksoisraiteen rahoitus on varmistettava**

  Itäradan suunnittelu, toteutus ja myös sen kytkeytyminen Rail Balticaan ovat keskeisiä tekijöitä Suomen logistisen huoltovarmuuden ja elinvoiman kannalta. Itärata parantaa itäisen Suomen saavutettavuutta ja kytkee samalla Suomen eurooppalaiseen raideleveyteen.

  Juurikorpi–Mussalo-kaksoisraiteen suunnittelu ja toteutus parantaa merkittävästi HaminaKotka sataman yhteyksiä ja varmistaa tavaraliikenteen sujuvuuden myös häiriötilanteissa. Itäradan ja HaminaKotka sataman raideyhteyden kehittämisen rahoitus tulee varmistaa.

- **EU-rahoitusta on hyödynnettävä täysimääräisesti Kymenlaakson kaksoiskäyttöisten liikenneyhteyksien kehittämisessä**

  Hallitusohjelmassa on huomioitava Kymenlaakson liikenneyhteyksien investointitarpeet, jotka tuottavat sekä sotilaallisen liikkuvuuden hyötyjä että merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Mainittujen investointien rahoitus tulee varmistaa EU:n sotilaallisen liikkuvuuden rahoitusinstrumentista ja CEF-rahoituksesta.

atNorth Datakeskus, Kouvolan kaupunki

SAAVUTETTAVUUS JA ENERGIA

- **Energiantuotannon ja –jakelun edellytykset ja riittävyys on turvattava**

  Sähköintensiivisten toimijoiden sijoittumisen kannalta sähkönsaannin riittävyys voi kehittyä pullonkaulaksi, jos uusiutuvaa energian tuotantoa ei toteudu alueelle tai verkon kapasiteettia ei kehitetä. Fingridin investointikyvykkyys on taattava teollisten investointien turvaamiseksi.

- **Tuulivoimarakentamisen eriytymiskehitykseen ja tuulivoimakompensaatioon itäisissä rajamaakunnissa tulee löytää ratkaisuja.**

- **Väylämaksut tulee poistaa**

  HaminaKotkan satama on Suomen suurin yleissatama ja ulkomaan kaupan portti koko Itäiselle Suomelle. Ukrainan sota on entisestään nostanut sataman merkitystä teollisuuden reittinä.

  Väylämaksut heikentävät oleellisesti satamien ja teollisuuden kilpailukykyä - siksi ne tulee poistaa. Väylämaksut korvaavia rahoitustapoja vesiväylien ylläpidon rahoittamiseksi tulee selvittää. Päätöksenteossa on huomioitava itäisen Suomenlahden erityisasema, jonka seurauksena väylämaksujen haitallinen vaikutus korostuu HaminaKotkan sataman liikennöinnissä.

atNorth Datakeskus, Kouvolan kaupunki

SAAVUTETTAVUUS JA ENERGIA

- **Valtion on osoitettava rannikkomaakuntien liitoille rahoitusta merialuesuunnittelutyöhön**

  Alueidenkäyttölain perusteella rannikkomaakuntien liitoilla on yksi keskeinen lakisääteinen tehtävä sisämaan liittoja enemmän toteutettavana ja rahoitettavana: merialuesuunnittelu. Toimintaympäristön muutosten vuoksi merialuesuunnittelun rooli, asema ja merkitys on kasvanut viime vuosina merkittävästi.
  Merialuesuunnittelun merkittävyys korostuu selvästi EU:n uuden meripolitiikan linjauksissa ja EU tulee asettamaan uusia haasteita ja vaatimuksia merialuesuunnittelun toteuttamiselle ja ajan tasalla pitämiselle. Rannikkomaakuntien liitot edellyttävät, että valtio osoittaa rannikkomaakuntien liitoille rahoitusta merialuesuunnittelutyön toteuttamiseen ja edistämiseen.

atNorth Datakeskus, Kouvolan kaupunki